

Overføringsavtalen i offentlig sektor

Har du vært medlem av flere offentlige tjenstepensjonsordninger? Da sikrer en egen overføringsavtale at opptjeningen i de forskjellige pensjonskassene blir slått sammen og du som pensjonist vil bare forholde deg til den siste pensjonskassen du var medlem av.

Den norske overføringsavtalen skal sikre at arbeidstakere som har vært medlem av flere offentlige tjenstepensjonsordninger, får pensjon som om de hele tiden har vært medlem av én og samme pensjonsordning. Skifter du jobb innenfor offentlig sektor får du derfor med deg pensjonsrettighetene dine over i ny pensjonsordning. Med andre ord slipper du å tenke på fripoliser fra ulike arbeidsforhold, slik det er i privat sektor.

Hvilke ordninger er med?

Alle kommunale og fylkeskommunale ordninger er medlemmer i overføringsavtalen - i tillegg til Statens pensjonskasse (SPK). De største pensjonskassene er KLP og SPK. I tillegg er enkelte private aktører medlemmer, som for eksempel Storebrand livsforsikring, som overtok og administrerer pensjonskasser til noen kommuner. Pensjonsrettigheten de ansatte i kommunen har i Storebrand er lik det den var i den kommunale pensjonskassen.

Siste ordningens regelverk gjelder

Overføringsavtalen stiller krav om et felles pensjonsprodukt. Det betyr at ordningene som er med i avtalen, stort sett gir de samme rettighetene. Hvis du tidligere har opptjent pensjonsrettigheter i andre offentlige pensjonsordninger, blir disse overført til den siste og utbetalende ordningen når du pensjonerer deg. Pensjonsberegningen skjer etter reglene i den siste ordningen du er medlem av.

Du må følge med

Når du søker om pensjon blir pensjonsrettighetene dine overført til siste pensjonsordning du er/har vært medlem av. Det er viktig at du sjekker at rettighetene dine er rapportert riktig inn til alle ordningene du har vært medlem av. Hvis noe ikke er korrekt, må din tidligere arbeidsgiver korrigere det som er rapportert eller mangler av opptjening.

Slik virker overføringsavtalen – et eksempel

Et medlem i SPK, Hans Hansen, har særaldersgrense 60 år, oppfyller 85-årsregelen, og velger å fratrukke seg stillingen og gå over på særalderspensjon når han fyller 57 år.

Hansen får senere 100 prosent stilling med medlemskap i KLP med høyere aldersgrense og grunnlag. Hansen blir medlem av KLP som i henhold til overføringsavtalen, blir den siste pensjonsordningen. Siden stillingsprosenten i den nye stillingen er den samme som i den stillingen Hansen er pensjonert fra, skal pensjonen stoppes. Hansen vurderer etter hvert å fratrukke seg stillingen i KLP. Hvilke valg står han overfor?

1) *Fratrukke seg stillingen i KLP og få tilbake særalderspensjonen fra SPK*

KLP er siste pensjonsordning Hansen er medlem av. Siden han allerede hadde fratrukket seg stillingen fra Forsvaret og mottatt særalderspensjon, kan denne igangsettes på nytt. Særalderspensjonen igangsettes av SPK. KLP foretar en samlet utbetaling når aldersgrensen nås i siste stilling.

2) *Fratre stillingen i KLP med avtalefestet pensjon (AFP)*

Dersom Hansen er fylt 62 år kan han fratre med AFP fra stillingen i KLP. Vilkårene for å fratre med AFP må ellers være oppfylt i KLP.

Vilkårene finner du på www.KLP.no. AFP før fylte 65 år er beregnet etter folketrygdens beregningsregler. Fra fylte 65 år gjelder reglene i KLP. Særaldersgrensen i SPK vil falle bort i dette alternativet. I dette tilfellet er han ikke lenger medlem i SPK.

Hvilket alternativ som «lønner» seg, er vanskelig å avgjøre. Det er for eksempel forskjellige skatteregler, beregningen av pensjonens størrelse er avhengig av opptjeningen i folketrygden, inntektsreglene ved siden av pensjonen er forskjellige for særalderspensjon og AFP og særalderspensjon kan kombineres med å ta ut fleksibel alderspensjon fra NAV, mens dette ikke er tilfelle med AFP.

Be om en prognose

Før noen skal ta sitt valg, er det lurt å be om en prognose og få klarlagt inntektsreglene fra KLP og SPK. Det er for eksempel klokt å be om en prognose av alderspensjonen fra 67 år for å se om den fremtidige alderspensjonen blir berørt av valget.

Et annet eksempel

Erik Eriksen har arbeidet i 45 år forskjellige kommunale stillinger hvor alle ga rett til medlemskap i KLP. Når Eriksen fylte 60 år fikk han en stilling i staten med 70 års aldersgrense. Da Eriksen tiltrådte stillingen i staten ble han innmeldt i SPK og utmeldt fra KLP. Hvilke alternativer har Erik Eriksen?

1) *Fratre stillingen i SPK med hel eller delvis AFP*

Måneden etter Eriksen fyller 62 år kan han fratre med AFP. Han kan benytte seg av AFP-ordningen mellom fylte 62 år og 67 år. Han oppfylder vilkårene for AFP fra statlig sektor. AFP vil bli behandlet etter reglene i SPK da SPK er siste pensjonsordning han er medlem av.

2) *Fortsette å arbeide til pensjonsalder eller aldersgrensen*

Hvis Eriksen ikke er klar for å avslutte arbeidet, kan han velge å stå i stilling frem til aldersgrensen på 70 år. Dette er en rettighet han har. Erik Eriksen kan også velge å fratre når han er 67 år med alderspensjon.

Erik vil i begge alternativene ha opptjent fulle pensjonsrettigheter fordi han har over 30 år medlemskap til sammen i KLP og SPK. Full opptjening er 30 år og han kan ikke tjene opp mer enn det selv om samlet medlemskap er langt over 30 år. Erik får beregnet og utbetalt pensjonen sin etter den siste pensjonsordningens regelverk.

Hva med skatt?

Vil du vite mer om skatt, finner du mye informasjon på www.skatteetaten.no. Her finnes det blant annet en nyttig skattekalkulator.

.....

Fakta om overføringsavtalen

- Den norske Overføringsavtalen er inngått mellom Statens pensjonskasse og andre leverandører av offentlige tjenstepensjonsordninger i norske kommunale pensjonskasser, livsforsikringselskap og lovfestede pensjonsordninger. Oversikt over hvilke ordninger som er med i overføringsavtalen finner du på www.spk.no.
- Overføringsavtalen skal fremme mobilitet av arbeidskraft mellom arbeidsgivere med offentlige tjenstepensjonsordninger.
- Overføringsavtalen forutsetter gjensidighet. Dette innebærer like pensjonsregler og samme regulering av løpende pensjoner og oppsatte pensjonsrettigheter som i Statens pensjonskasse.
- Det er opprettet et Rådgivende utvalg (RU) med sju representanter for avtalepartene. Oppgaven til utvalget er blant annet å følge hvordan Overføringsavtalen driftes og å være et høringsorgan for Statens pensjonskasse, som administrerer Overføringsavtalen. Referatene fra RU kan du finne på www.spk.no.